

ONDERZOEK DOOR
HEMBYSE ARCHEOLOGIE :
Ardooie, Stationsstraat 94-102

Voorliggend document is een:

Historisch/archeologisch onderzoek	☐
Verslag van resultaten	☐
Aanvraag toelating vooronderzoek	☐
Aanvraag onderzoek i.k.v. wetenschappelijke vraagstelling	☐
Programma van Maatregelen	☒
Archeologierapport	☐
Eindrapport	☐
Privacyfiche (enkel AOE)	☐
Ander:	☐

MAATREGELEN :

vrijgave van het terrein

©Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.

INHOUDSOPGAVE

1	Administratieve gegevens.....	3
1.1	Situering van het onderzoeksgebied.....	3
1.2	Projectcodes of ID nummers.....	5
1.3	Betrokken actoren.....	6
1.4	Bewaring van de data	7
2	Dataset en waardering	8
2.1	Bestaande data.....	8
2.2	Ontbrekende data	9
2.3	Waardering	11
3	Literatuuroverzicht	13
3.1	Naslagwerken	13
3.2	Online bronnen.....	16

1 Administratieve gegevens

1.1 Situering van het onderzoeksgebied

Gewest	Vlaams Gewest	
Provincie	West-Vlaanderen	
Gemeente	Ardoois	
Deelgemeente	Nvt.	
Straat en straatnummer	Stationsstraat 94 - 102	
Lambert 72-coördinaten	NW	X:68029,410xY:186453,196m
	ZO	X:68135,348xY:186351,553m
Perceelsoppervlakte	7684,08 m ²	0,76ha
Oppervlakte bodemingreep	Er wordt uitgegaan van 100% bodemverstoring	

The map shows a residential area with various streets and green spaces. A pink rectangle highlights the specific plot of land for Stationsstraat 94. The map is oriented with North at the top. A scale bar indicates 310 meters. The coordinate system is Lambert 1972.

Kadastrale situering	Afdeling	1/ARDOOIE
	Sectie	B
	Percelen	366p2 (partim); 366r2; 366w; 366y2; 366y3; 366e4; 366f4; 366D4; 366C4; 370C; 362V2

HEMBYSE - 2023 C 24 - Aanmaakdatum van plan nr. 002 17/04/2023 - Onderwerp: kadastrale situering Stationsstraat 94 370C 30 meter Afdrukschaal (A5) 1:1.000 X-Y: meters (metric). Coordinate system: Belge, Lambert 1972.	
Datum van toekenning van de onderzoeksopdracht aan Hembyse bv	23 februari 2023
Situering van de opdracht binnen het archeologietraject	Archeologienota
Wettelijk kader	Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014.
Opgemaakt volgens :	De Code van Goede Praktijk (hierna: CGP) voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en voor het gebruik van metaaldetectoren, werd op 11 december 2015 door de bevoegde minister vastgesteld. Sinds 1 april 2016 vervangt de Code van Goede Praktijk definitief de archeologische Minimumnormen. Sinds 1 april 2019 geldt versie 4.0 van de Code.
Duur van de opdracht	5 werkdagen
Kostprijs van de opdracht (enkel zichtbaar in privacyfiche)	

1.2 Projectcodes of ID nummers

	Projectcode	ID nummer
Bureaustudie (ifv verkaveling)		
Bureaustudie (ifv sloop)		
Bureaustudie (ifv stedenbouw)	2023 C 24	
Landschappelijk bodemonderzoek		
Verkennde boringen		
Waarderende boringen		
Prospectie met ingreep in de bodem		
Opgraving		
Interne projectsigle Hembyse BV	ARD-S94	

1.3 Betrokken actoren

Erkend archeoloog (rechtspersoon)	Hembyse BV (OE/ER/Archeoloog/2017/00193)	
Erkend archeoloog (natuurlijk persoon)	Bart De Smaele (OE/ERK/Archeoloog/2015/00070)	
Veldwerkleider	Bart De Smaele	
Assistent-archeoloog/archeologen		
Aardkundige, assistent-aardkundige	Hadewijch Pieters (OE/ERK/Archeoloog/2017/00168)	
Conservator		
Natuurwetenschapper		
Geofysicus		
Materiaaldeskundige		
Fysisch-antropoloog		
Andere (regio)specialisten		
Initiatiefnemer en zakelijkrechthouder (enkel zichtbaar in de privacyfiche)		
	Privaatrechtelijk	☒
	Publiekrechtelijk	☐
Omgevingsvergunning(en):	Verkaveling van gronden (verkaveling)	☐
	Verkaveling van gronden (sloop)	☐
	Stedenbouwkundige handelingen (slopen)	☒
	Stedenbouwkundige handelingen (bouwen)	☒
Bevoegde overheid	Vlaamse Overheid, Agentschap Onroerend Erfgoed: Werkgebied WA1	☒
	Onroerenderfgoedgemeente:	☐
	IOED:	☐

1.4 Bewaring van de data

Plaats en jaar van uitgave	Gentbrugge, 2023
Wettelijk depot	ISSN 2566-2732
Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie, volgnummer:	276
Bibliografische referentie	De Smaele B. & Pieters H., 2023. <i>Archeologienota naar aanleiding van een nieuwbouwproject aan de Stationsstraat 94-102 te Ardooie</i> , Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 276, Gentbrugge.
Bewaring van archief en ruwe data	Hembyse BV Vogelhoekstraat 25A 9050 Gentbrugge
Bewaring archeologisch ensemble	Hembyse BV Vogelhoekstraat 25A 9050 Gentbrugge
Gebruiker van het archeologisch ensemble	Hembyse BV Vogelhoekstraat 25A 9050 Gentbrugge
Bevoegd Onroerend Erfgoeddepot (definitieve bewaarplaats van het archeologisch ensemble)	(nog) geen depot

2 Dataset en waardering

2.1 Bestaande data

Het archeologietraject bestaat uit een aantal onderzoeksmethodes, waarvan is afgewogen of deze “mogelijk” (uitvoerbaar), “nuttig” (archeologisch relevant), “schadelijk” (schadelijk voor het archeologisch bodemarchief) en noodzakelijk (noodzakelijk voor de waardering van het archeologisch kennispotentieel) zijn.

Op basis van het uitgevoerde traject kunnen de reeds toegepaste methodes worden getoetst.

Bureauonderzoek	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
	☒	☒	☐	☒	☒

toelichting

Het bureauonderzoek heeft aangetoond dat het onderzoeksgebied zo goed als volledig bestaat uit gebouwen en verhardingen, waardoor de kans op een goede bewaring van archeologische sporen al vrij laag is. De woningen dateren in de eerste helft van de 20^e eeuw en zijn voorzien van kelders. De loodsen zijn gefundeerd op betonnen zolen. Het gebied is tevens een nat, alluviaal gebied dat in de 20^e eeuw is aangevuld met puin en puinrijk lemig zand. Dit wordt op de bodemkaart zo gekarteerd en kon in de controleboringen worden bevestigd. In de alluviale vlakte van de Roobeek is al eerder archeologisch onderzoek uitgevoerd, waarbij telkens ofwel verstoorde bodems, ofwel een “archeologische leegte” werd aangetroffen.

Controleboringen	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
	☒	☒	☐	☐	☒

toelichting

Binnen het onderzoeksgebied konden twee controleboringen worden gezet, die aantonen dat het grootste deel, zo niet het volledige terrein, bestaat uit verstoorde, antropogene bodems. De oorspronkelijke Holocene bodem is verstoord. De verwachting naar het aantreffen van goed bewaarde en volledige archeologische structuren is zeer laag, tot onbestaand.

Dit leidt tot de vraag: zijn deze methodes voldoende zodat een inschatting van het archeologisch kennispotentieel en een waardering van de eventueel reeds gekende archeologische sporen mogelijk zijn ?

Antwoord: JA ☒ NEE ☐

Indien de dataset volledig is, kan deze aan de geplande werken worden getoetst en kan een beslissing genomen worden over de impact van de geplande werken.

Indien de dataset onvolledig is, worden in de volgende hoofdstukken verdere maatregelen getoetst.

2.2 Ontbrekende data

Indien de dataset onvolledig is, dient een afweging te worden gemaakt van mogelijke onderzoeksmethoden om de dataset te vervolledigen. Dit is dezelfde afweging als van de reeds toegepaste onderzoeksmethoden:

Geofysisch onderzoek

Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
☐	☐	☐	☐	☐

toelichting

Er zijn geen specifieke onderzoeksvragen die deze surveymethode noodzakelijk of nuttig maken.

Landschappelijke boringen

Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
☐	☐	☐	☐	☐

toelichting

Uit de aardkundige data blijkt dat er geen kans is op het aantreffen van paleo-horizonten, noch uit het Pleistoceen, noch uit het Holoceen.

**Prospectie met
ingreep in de
bodem ifv
sporensites
(proefsleuven,
proefputten)**

Mogelijk Nuttig Schadelijk Noodzakelijk Uitgevoerd

☒ ☐ ☐ ☐ ☐

toelichting

Een proefsleuvenonderzoek, dat na de sloop van de bestaande gebouwen zou moeten gebeuren, heeft geen meerwaarde als surveytechniek. Op basis van de bureaustudie en de controleboringen is er geen verwachting naar bewaarde archeologische sporen, structuren of sites.

**Vlakdekkende
opgraving**

Mogelijk Nuttig Schadelijk Noodzakelijk Uitgevoerd

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

toelichting

Niet noodzakelijk.

10

Indien één of meerdere onderzoeksmethodes **noodzakelijk** zijn voor het vervolledigen van de archeologische dataset, worden deze in het programma van maatregelen besproken.

Te nemen
maatregelen:

JA ☐ NEE ☒

Korte omschrijving:

VRIJGAVE VAN HET TERREIN

2.3 Waardering

Indien een inschatting van het archeologisch kennispotentieel en een waardering van de archeologische sporen mogelijk is, kan ook een waardering van de site worden gedaan.

Indien een inschatting van het archeologisch kennispotentieel niet mogelijk is (onvoldoende data), dient de waardering te worden uitgesteld tot de dataset vervolledigd is.

Indien de site geen archeologisch kennispotentieel of potentieel op aanzienlijke archeologische kenniswinst bevat (door een totaal gebrek aan archeologische sporen en structuren), dan is de waarde van de site vanuit archeologisch standpunt uiteraard nul. Indien de site een aantal sporen en structuren bevat, dient het potentieel aan archeologische kenniswinst/kennisvermeerdering afgewogen te worden aan zowel de geplande werken als de maatschappelijke en economische investering die noodzakelijk is voor het bewaren van het archeologisch kennispotentieel.

Conform de CGP worden ook onderzoeksvragen geformuleerd, die in de waardering van het onderzoeksgebied en de daarbinnen al dan niet aangetroffen archeologische sites, worden beantwoord.

Deze onderzoeksvragen zijn:

1. Kan er op basis van de bestaande dataset bepaald worden of er archeologische sporen, structuren of afgelijnde sites (“vindplaatsen”) aanwezig zijn ?

Binnen de contouren van het onderzoeksgebied zijn archeologische sporen en structuren bijna met zekerheid afwezig, gezien de antropogene bodem, de bebouwing met kelders en funderingszolen en de verhardingen. De antropogene bodem wordt bevestigd door de controleboringen. Daardoor wordt de kans op het aantreffen van goed bewaarde archeologische sporen en structuren zo danig klein, dat het uitvoeren van verder (voor)onderzoek niet kan worden verantwoord.

1. Zo ja: Is deze archeologische vindplaats voldoende waardevol dat het behoud in situ of ex situ de noodzakelijke investeringen verantwoordt ? Zo ja: motiveer.

In de afweging kosten versus baten heeft het weinig zin om verder archeologisch onderzoek (i.e. prospectie) uit te voeren.

3 Literatuuroverzicht

3.1 Naslagwerken

Acke B., Bracke M., Wyns G. & Hagen J., 2019. *Nota Ardooie Sprietstraat*, Acke & Bracke bvba, Moerbeke-Waas.

Antrop M., 2002. *Traditionele landschappen van het Vlaamse Gewest, Versie 6.1*, opgemaakt door de Vakgroep Geografie van de UGent.

Baeyens N., 2017. *GOG Meersenstraat, Ardooie. Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek*, RAAP België, Nazareth.

Boecksteyns A. & Vanhoutte C., 2020. *Archeologische opgraving, Verslag van resultaten, Eindverslag, Ardooie Sprietstraat (prov. West-Vlaanderen)*, Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.

Borremans M., 2015. *Geologie van Vlaanderen*, Academia Press, Gent.

Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

Decramer W. & De Raymaeker A., 2018. *Archeologienota: De verkaveling aan de Sprietstraat te Ardooie*, Studiebureau Archeologi bvba, Tienen.

De Moor G. i.s.m. Lootens M., van de Velde D. & Meert L., 1997. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart, Kaartblad 21 Tielt*, Vlaamse Overheid, Dienst Natuurlijke Rijkdommen, Brussel.

Depaepe I., Velleman J. & Claus A., *Archeologienota Schoolcampus St-Michiel Arkorum te Ardooie (Archeologisch Vooronderzoek)*, Raap België, Eke.

De Smaele B. & Pieters H., 2018. *Archeologienota naar aanleiding van een nieuwbouwproject te Ardooie, Stationsstraat 63*, Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 57, Gent.

Devalckeneer L. & Bas J., 2021. *Archeologienota Verslag van resultaten bureauonderzoek Ardooie Fabriekstraat (prov. West-Vlaanderen)*, Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.

Dondeyne S., Vanierschot L., Langohr R., Van Ranst E. & Deckers J., 2015. *De grote bodemgroepen van Vlaanderen: Kenmerken van de "Reference Soil Groups" volgens het internationale classificatiesysteem World Reference Base*, KU Leuven & Universiteit Gent in opdracht van Vlaamse Overheid, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen.

Dumalin E., 2020. *Archeologienota Verslag van resultaten bureauonderzoek, Ardooie Kortrijksestraat 58 (prov. West-Vlaanderen)*, Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.

Gierts I., 2021. *Archeologienota met beperkte samenstelling Ardooie, Watervalstraat*, BAAC Vlaanderen Rapport 1884, Gent.

Gysseling M., 1960. *Toponymisch woordenboek van België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland (vóór 1226)*.

14

Kroes R.A.C. & Philipsen F., 2017. *Gecontroleerd overstromingsgebied aan de Pourbusstraat Ardooie, Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek*, RAAP België, Nazareth.

Pincé P., 2019. *Verkennd archeologisch booronderzoek – GOG Meersenstraat, Ardooie: Archeologienota Archeologisch vooronderzoek*, RAAP België, Eke.

Polfliet B., Vanhecke I. & Vanhercke J., 2018. *Wezestraat (Ardooie, West-Vlaanderen), Nota, Vooronderzoek met ingreep in de bodem (fase 1), Deel 1: Resultaten van het vooronderzoek met ingreep in de bodem*, Ruben Willaert, Sint-Michiels-Brugge.

Van Ranst E. & Sys C., 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Universiteit Gent, Gent.

Van Rensbergen J., 2020. *Nota Verslag van resultaten proefsleuvenonderzoek, Ardooie Kortrijksestraat 58 (prov. West-Vlaanderen)*, Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.

Van Zijverden W. & De Moor J., 2014. *Het groot profielenboek; Fysische geografie voor archeologen*, Leiden.

Verhaevert K. & Legrand P., 2020. *Nota Verslag van resultaten landschappelijk booronderzoek, Ardooie Kortrijksestraat 58 (prov. West-Vlaanderen)*, Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.

3.2 Online bronnen

- <http://www.geopunt.be/>
- <https://www.dov.vlaanderen.be/>
- <https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/>
- <https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/>
- <https://cai.onroenderfgoed.be/>
- <http://uurl.kbr.be>
- <https://www.cartesius.be/>
- http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE
- <https://geoplannen.omgeving.vlaanderen.be/roviewer/?t=7&m=1&category=2>
- www.geologievannederland.nl
- <https://belgica.kbr.be/>
- <https://lv.vlaanderen.be/voorlichting-info/feiten-cijfers/landbouwstreken-belgie/zandleemstreek>
- <http://www.ardooie.be/index.cfm?id=274>
- <http://www.molenechos.org/verdwenen/molen.php?nummer=2355>
- <https://www.heemkringarko.be/dorpszichten>
- <https://www.tracesofwar.nl/sights/23809/Sint-Martinuskerk-Ardooie.htm>
- https://100thbg.com/index.php?option=com_bombgrp&view=aircraft&id=10067&Itemid=326

<i>Hembyse Archeologie is een handelsnaam van de in 2017 opgerichte vennootschap Hembyse BV.</i>	
<i>Maatschappelijke zetel:</i>	<i>Vogelhoekstraat 25A, 9050 Gentbrugge</i>
<i>BTW:</i>	<i>BE 0677.720.687</i>
<i>IBAN:</i>	<i>BE25890214307282</i>
<i>BIC:</i>	<i>VDSP BE 91</i>
<i>Telefoon:</i>	<i>0032 472 89 97 66</i>
<i>E-mail:</i>	<i>info@hembyse.net</i>
<i>Website:</i>	<i>www.hembyse.net</i>
<i>Sociale media:</i>	<i>https://www.facebook.com/HembyseArcheologie/</i>